

til enhver Tid er bleven hørt, og for 30 eller 40 Aar tilbage med langt større Føje end nu, er, at der findes flere Steder, hvor Menighederne ikke saaledes blive betjente med Ordet og Sacramenterne, som ønskeligt og tilbørligt er. Man fremhævede, at der burde stilles Kræfter til Biskoppernes Disposition, hvorved Manglerne kunde afhjælpes, hvilket Punkt dog paa Grund af Tidens Korthed ikke nærmere blev udviklet. Men særligt blev der foreslaaet og af Landemodet billiget, at Anciennitetsprincippet maatte faae en noget modificeret Anvendelse og ikke hævdes med samme Strengthed som i en tidligere Tid, hvor man ikke i den Grad som nu var nødsaget til at tage Hensyn til de enkelte Menigheders særegne Vilkaar og hvad disse krævede; og at der maatte indrømmes Biskopperne en større Indflydelse paa Embedsbesættelserne, hvilket involverede, at samtlige Ansøgninger om et Embede i deres Stift maatte blive dem tilstillede og Veilighed gives dem til at foreslaae den eller dem, de maatte finde at være den bedst kvalificerede. Man haabede, at derved bedre vilde opnaaes, at den enkelte Menighed fik en saadan Præst, som netop denne Menighed behøvede. Efterat Loven om Sognebaandets Løsning er given, maa det være Kirkebestyrelsens Opgave, saavidt muligt at indskrænke Sognebaandsløsningen ved at give Menighederne en Præst, der formaaer hos dem at bevare Skærligheden til deres egen Forsamling.

Dg hermed fremsender jeg denne Indberetning til det høje Ministerium, idet jeg heri har søgt udførligen at motivere Landemodets Indstillinger, og i hvilken tillige min egen Opfatning af de paagjældende Sager er indeholdt. Jeg kan nu kun overgive det Hele til Ministeriets gode og kristelige Omfarg. Den danske Folkekirke befinder sig paa et Vendepunkt, hvor der enten maa skrives frem paa en Vej, der kun kan føre til Folkekirkes Opøsning, eller en anden Vej betrædes, der fører til Folkekirkes Bevarelse og Udvikling, til en besindig Benyttelse af den Frihed, som allerede i rigt Maal er tilstede. Hvor forskjelligt man end monne dømme om, hvorledes denne Vej skal bestemmes, og om de Vanskeligheder, som her skulle overvindes, dog behøver Folkekirken en Lovgivning, der ikke ubelukkende bevæger sig paa den blot individuelle og formelle Friheds Omraade, men ogsaa varetager Samfundets Fornødenheder og derved ogsaa indlader sig paa Punkter, der i strengere Forstand høre til Kirkens Interna, som f. Ex. Kirkeritualets Revision, Bestemmelser om Fraskiltes Vielse, de forskjellige Vanskeligheder, der ere fremkomne i Henseende til Barnebaaben, efterat Daabs tvangen er afføkket, og hvis Løsning ved Lov med hvert Aar er bleven mere paatrængende nødvendig. Idet jeg da som det nærmeste Skridt til at komme ud over den nærværende uholdbare Tilstand, ikke blot med det sjællandske Landemøde, men med den danske Folkekirkes samtlige Landemoder og Biskopper, som i dette Punkt sees at have stemt for det Samme, paa det Indstændigste anbefaler Nedsættelsen af en Kirkecommission, tilføjer jeg det Ønske, at Melanchtons „gudfrygtige og sagkyndige Lægmand, der ere skikkede til at dømme i disse Sager“, ogsaa her maae blive tilkaldte, for i Forening med dygtige og reissindige Theologer at raadslaae om, hvad der under disse vanskelige Forhold i Sandhed kan tjene til Folkekirkes Lary, og derom at neblægge Forestilling.

Sjællands Stifts Bispecontoir i Kjøbenhavn,
den 30te August 1867.

Allerærbødigst

H. Martensen.

Til
Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet.